

MEVZUAT SİRKÜLER (21.04.2022)

İHRACAT BEDELLERİ İLE DÖVİZLE İŞLEM YASAĞI DÜZENLEMELERİNDE YAPILAN SON DEĞİŞİKLİKLER

1) DÖVİZ CİNSİNDEN DÜZENLENEN MENKUL (TAŞINIR) SATIŞ SÖZLEŞMELERİ KAPSAMINDAKİ ÖDEME YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN TÜRK PARASI CİNSİNDEN YERİNE GETİRİLMESİ ZORUNLULUĞU

Bilindiği üzere Eylül 2018’de yapılan düzenlemelerle aşağıdaki tabloda özeti sunulan belli başlı alışverişlerde dövizli/dövizle endeksli sözleşme ve işlem yasağı getirilmiş, taşıt ve iş makineleri dışında kalan **menkul (taşınabilir) mallar için dövizli veya dövizle endeksli sözleşme yasağı öngörülmemiş, dövizli sözleşme konusu olan menkul mallar için ödemenin hangi para birimi ile yapılacağına yönelik bir belirleme/kısıtlama getirilmemişti.**

Hali Hazırda Dövizli İşlem Yasağı Devam Eden İşlemler

	<u>TÜRKİYE'DE YERLEŞİK KİŞİLER ARASINDAKİ;</u>	<u>İSTİSNASI</u>
1	Gayrimenkul satışı	Alıcı tarafın yabancı uyruklu vatandaş olması hali
2	Gayrimenkul kiralama	Kiracı tarafın yabancı uyruklu vatandaş olması hali
3	Yurt içinde ifa edilecek iş sözleşmeleri	TC vatandaşlığı olmayanlarla yapılanlar istisna
4	Danışmanlık-taşımacılık-aracılık dahil hizmet sözleşmeleri	İhracat, ihracat sayılan işler, transit taşımacılık ve döviz kazandırıcı hizmetlerle ilişkili olanlar hariç
5	Gemi inşa-tamir-bakımı dışında kalan eser sözleşmeleri	
6	İş makineleri dahil taşıt satış sözleşmeleri	
7	İş makineleri dahil taşıt kiralama sözleşmeleri	13.9.2018 den önce yapılan kiralama sözleşmelerinde değişiklik olmayacak
8	Yurtiçinde üretilen yazılım ve donanımların satış-lisans ve hizmet sözleşmeleri	Yurtdışında üretilenler istisna
9	Finansal kiralama sözleşmeleri	Gemilere ilişkin olanlar istisna/KDV 1.sayılı liste 17.sırada sayılan yeni makine-teçhizata ilişkin leasing sözleşmeleri istisna/kdv 1.sayılı liste 17.sırada sayılan yeni makine-teçhizata ilişkin leasing sözleşmeleri istisna

19.04.2022 tarihinde yürürlüğe girecek Tebliğ ile Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ ile aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır.

- Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri; taşıt satış sözleşmeleri dışında kalan **menkul satış sözleşmelerinde** sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırmaları mümkün bulunmakla birlikte sözleşme konusu ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesinin zorunlu olduğu hükme bağlanmıştır.
- Kamu kurum ve kuruluşlarının veya Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı şirketlerinin taraf olduğu gayrimenkul satış ve gayrimenkul kiralama dışında kalan sözleşmelerde, sözleşme bedelinin ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkün bulunmaktadır. Yeni Tebliğ’le döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılmasının mümkün olduğuna dair ibare “... döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması, ödenmesi ve kabul edilmesi mümkündür.” şeklinde değiştirilmiştir.

Sonuç olarak;

- Taşıt harici her türlü taşınabilir (menkul) malın **satışı** dövizli sözleşmeye konu edilebilir/dövize endekslenir ancak bu işleme ilişkin ödemelerin TL cinsinden yapılması zorunludur.
- Taşıt harici menkul **kiralama** işlemlerinde eğer sözleşme döviz cinsinden veya dövize endeksli yapıldı ise TL cinsinden ödeme zorunluluğu yoktur.
- “Menkul” ifadesi gayrimenkul tanımına girmeyen her türlü mal ve eşyayı kapsamaktadır.
- TL ile ödeme zorunluluğu 19 Nisan 2022 tarihinden önce düzenlenmiş faturaların veya dolaşıma girmiş değerli evrakın (çek/senet) ödenmesini işlemlerini kapsamamaktadır.
- 19.04.2022 tarihi sonrasında yurt içi yerleşikler arasında menkul mal satışına yönelik çek vb. ödeme aracı kullanılamayacaktır.
- Zorunluluk yurtiçi yerleşikler arasındaki menkul satışlarını kapsamakta, yurt dışı yerleşiklerle yapılan menkul satışlarını kapsamamaktadır.

2) İHRACATTAN ELDE EDİLEN DÖVİZİN BİR KISMININ TL'YE ÇEVİRİLME ZORUNLULUĞU

TCMB İhracat Genelgesinde **18.04.2022 tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde** aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır;

İhracat Bedellerinin Merkez Bankasına Satışı

EK MADDE 1 – (1) Bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren İhracat Bedeli Kabul Belgesi'ne (İBKB) veya Döviz Alım Belgesi'ne (DAB) bağlanan ihracat bedellerinin en az %40'ı İBKB'yi veya DAB'ı düzenleyen bankaya satılır. Bu bedeller bankaca Merkez Bankası tarafından ilan edilen ve işlem günü için geçerli döviz alış kuru üzerinden aynı gün Merkez Bankasına satılır ve Merkez Bankasının banka nezdindeki hesabına aktarılır. Söz konusu tutarın tam karşılığı banka tarafından ihracatçıya Türk parası olarak ödenir.

Döviz olarak beyan edilen ihracat bedellerinin Türk Lirası olarak kabulü

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Ukrayna ve Rusya'ya gerçekleştirilmiş veya gerçekleştirilecek ihracat işlemleriyle ilgili olarak ihracat bedellerinin döviz cinsinden beyan edilmiş olsa dahi Türk Lirası olarak da kabulü mümkündür.

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. Logos Mali Müşavirlik A.Ş. 'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.